gratiam,honores, opes obtinuit. 5. Senectutem lætam, vegetam, vitam diuturnam habuit, annos duos ſupra centenos vixit. An non omnis eleemoſyna illius abundantiſſimè repenſa,in hac etiam mortali vita? Salomonis oraculũ eſt: *Qui dat pauperi,non indigebit: qui deſpicit deprecantem ſuſtinebit penuriam.* Eam ob cauſſam vtiliſſimè ſuadet Ambroſius: *Neceſſitates aliorũ quantùm poſſumus iuuemus, & plus interdum quàm poſſumus.* Nuſquam magis noxia eſt parſimonia, quàm in danda eleemoſyna,cuius,quiuis obolus centuplici gaudet lucro. Nemo hic magis perdit,quàm qui nihil vult perdere.

Prou. 28. 27. Ambr. t. 1. lib. 2. offic. c. 28. initio, mihi p. 62.

CAPVT XI.

Tobias luxuriæ hoſtis acerrimus.

MOnuerat Tobias filium, reſpiceret cum cura Deum, reſpiceret homines, reſpiceret ſeipſum. Primũ illud aſſiduam diuinæ præſentiæ venerationem, continuam Dei laudationem, iugem à peccatis omnibus auerſionem complectitur. Hæc dicendo libauimus. Subiunximus præceptionem de iuuandis pauperibus. Ea,quæ ad parentes honorandos, amicos & cõſiliarios audiendos, mercenarios tractandos, mortuos curandos ſpectant, alibi explicanda iam ſeponimus. Tertium illud eſt: Reſpice teipſum: quo documento ſuperbiam potiſſimùm, & luxuriam monet cauendam. Nos hic explicabimus, quare Tobias libidinis oſor maximus tam accuratè ac ſollicitè filium inſtruxerit, omnem vel luxuriæ vmbram vitare.

§. I.

Tob. 4. 13.

TObiæ præceptio eſt: *Attende tibi fili mi, ab omni fornicatione.* Cùm Prophetæ,cùm Chriſtus,cùm Apoſtoli ſuum illud inclamant: *Attendite*:animus certè adhibendus,& agendum ſeriò. Vociferatur Dauid: *Attendite popule meus.* Vociferatur Ieremias: *Attendite & videte.* Chriſtus toties vociferatur: *Attendite à falſis prophetis; attẽdite à fermento Phariſæorum*; Attendite ne grauentur corda veſtra crapula.Paulus valedicẽs hoc ipſum Epheſinis maioribus altè impreſſit: *Attendite vobis,& vniuerſo gregi.* Ita Tobias: *Attende tibi fili mi.* Cùm ſermo eſt de libidinis vitio,inclamandum vbique omnibus altiſſima voce:Attendite vobis, attendite. Cur autem Tobias filium tam anxiè monuerit, libidinem caueret, plures ſunt cauſſæ conſideratu digniſſimæ.

Pſal. 77. 1. Thren. 1. 12. Matt. 7. 15. Luc. 12. 1. Act. 20. 28. Cur Tobias filium monuerit libidinẽ cauere.

1. Quia vitium libidinis eſt vulgatiſſimum. 1. Io. 5. 19. Oſeæ 4. 2.

I. Vitium libidinis vulgatiſſimum, quod vix vlli hominum ordini aut ætati parcit.Omnia libidinum referta. *Mundus totus in maligno poſitus eſt.* Orbi vniuerſo labem fœdiſſimam infert luxuria.Quod Oſeas iam olim deplorans: *Furtum*, inquit, *& adulterium inundauerunt, & ſanguis ſanguinem tetigit.* Omnia his nequitiis pleniſſima: quod ſatis conſtat:& quantum eiuſcemodi nequitiarum ſupremus dies in aperto ponet, de quo iam nihil conſtat,quod parietes & tenebræ velant. Vir eruditus dicere ſolebat:Si centum iuuenes ad inferos mittantur, nonaginta nouẽ ob hoc vnicum flagitium in flammas præcipitantur. Veroſimilis planè coniectura. Idcirco Paulus apertiſſimè prædicens: *Hoc enim*, inquit, *ſcitote intelligentes,quòd omnis fornicator, aut immundus non habet hæreditatem in regno Chriſti & Dei.* Ille Domini ocellus Ioannes beatorũ ciuitatem digito mõſtrans promulgat: *Foris canes & impudici.*Exeſte Veneris mãcipia. exeſte libidinum proſtibula, homines impuri, turpes, obſcœni cogitatibus, verbis,actionibus: exeſte canum & hœdorum laſciui greges, in flammeum Orci ſtabulum veſtra vos rapit laſciuia. Attendite vobis, ô Chriſtiani,attendite ab omni fornicatione.

Eph. 22. 5. Apoc. 22. 15

2. Vitium libidinis eſt pertinaciſſimum.

II. Vitium libidinis pertinaciſſimum, & pæne inſanabile. Vix enim vitiorum vllum eſt, quod adeò peruicaciter & obſtinatè diuino Spiritui reſiſtat. Quod Siracides clarè teſtatus: *Verbum ſapiens audiuit luxurioſus* inquit, *& diſplicebit illi, & proiiciet illud poſt tergum ſuum.* Idem & Oſeas deplorans: *Non dabunt*, inquit, *cogitationes ſuas,vt reuertantur ad Deum ſuum, quia ſpiritus fornicationum in medio eorum,& Deum non cognouerunt.* Qui cor ſuum hac libidinum piceata fœditate inquinat:nec citò, nec facilè,niſi ſibi vim faciat,nitori priſtino illud reſtituet:picem tetigit,iam hæret captiuus & maculatus. Et quòd longè miſerrimum,nonnunquam in extremo pæne ſpiritu hoc laſciuiæ malo infeſtantur, cui principiis noluerunt obſiſtere. Nouimus viros magnos, qui ſub vitæ finem à nemine perſuaderi poterant, vt pellices domo eiicerent;non dederunt cogitationes ſuas, vt reuerterentur ad Deum ſuum. Ante annos aliquammultos vir primi nominis familiæ illuſtriſſimæ morbo letali conflictabatur, filij iam grandes natu, vnà & viri religioſi complures, is maximè, qui à confeſſionibus erat, rogabant ſimul omnes,iuberet feminam famæ ſequioris domo excedere. Verùm nec precibus,nec rationibus vllis moueri ſe paſſus, neque tunc quidem cùm extremis labris hæreret anima, amores impuros deſiit, maluitque animam potiùs relinquere, quàm deſerere luxuriam, Veriſſimum: *Non dabunt cogitationes ſuas,vt reuertantur ad Deum ſuum.*Libido vitium pæne immedicabile.Cæcitas mentis, filia libidinis. Quod apertiſſimè dixit Oſeas: *Fornicatio & vinum,& ebrietas auferunt cor.* Attendite vobis,attendite ab omni fornicatione.

Eccl. 21. 18. Oſeæ 4. 5. Ibid. 11.

3. Luxuria & fornicatio vitiorum compendiũ.

III. Luxuria & fornicatio vitiorum compendium. Quid oro virtutis habuit Herodes Antipas, qui Ioannem occidit, & Chriſtum vt fatuum irriſit: Poſtquam enim auſus eſt ſui fratris coniugem Herodiadem inauſpicatis nuptiis ſibi iungere, omnia denique auſus eſt. Ceterà non deterrimus regum fuit: nam conciones audiit,aulicum concionatorem ſuum eremi cultorem non contempſit,nec dicta illius animo excluſit. *Herodes enim* beato Marco teſte, *metuebat Ioannem ſciens eum virum iuſtum & ſanctum,& cuſtodiebat eum, & audito eo multa faciebat,& libenter eum audiebat.*Nihilominus Ioannes tot diuinis concionibus adulterium impedire nequiit, & inſuper veritati caput impendit. Salomoni non tantùm regum omnium ſapientiſſimo,ſed etiam in diuinis eruditiſſimo, veri Numinis cultori maximo, idololatriam flagitiorum omnium lernam, nil efficacius perſuadere potuit, quàm luxuria palliata; theſauros ei maximos, complures vitæ annos, ſummam ſapientiam vnica ei ſubtraxit incontinentia. Potuit de ſe fateri Salomon:

Marc. 6. 20.

Illa fuit mentis prima ruina meæ.

Videte illos Saræ ſeptem viros infeliciſſimos, alius ſuper alium à cacodæmone iugulatus eſt. Profectò teſtis è cælo Angelus non eos ſtuprorum,aut immanium turpitudinum,aut adulteriorum inſimulat, hoc vnum ceteris in cautelam aſſerit: *Qui coniugium ita ſuſcipiunt,vt Deum à ſe,& ſua mente excludant, & ſuæ libidini ita vacent ſicut equus & mulus,quibus non eſt intellectus,habet poteſtatẽ dæmonium ſuper eos.*Quanti alij grauiſſimis ſceleribus irretiti, non tamen cacodæmoni obiiciuntur necandi, quemadmodum hi viri ſeptem,quos Aſmodæus interemit Reuera tam impuros homines auerſatus Deus iam olim dixit: *Non permanebit ſpiritus meus in homine in æternũ,quia caro eſt.* Spiritus diuinus ab ea mente procul exulat,quam libidinis malum occupat. Idcirco Iobus cùm dixiſſet: *Pepigi fœdus cum oculis meis, vt ne cogitarem quidem de virgine*;continuò ſubiunxit; *Quam enim partem haberet in me Deus deſuper,& hæreditatem omnipotens de excelſis?*Idcirco & Tobias non immeritò: *Attende tibi*,ait, *fili mi, ab omni fornicatione.* Cur autem filio tam ſanctè educato fugam adulterij tam ſeuerè ingerit? *Præter vxorem tuam nunquam patiaris crimen ſcire.* Quid his monitis opus:Adulterij ſummam turpitudinem, nequitiam nefandam breuibus perſtringam.

Tob. 6. 17. Gen. 6. 3. Iob. 31. 1. 2. Tob. 4. 13.

§. II. Cle